

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 K 40 F.
NEGYEDÉVRE 4 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KO-
RONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

✦ POLITIKAI NAPILAP ✦

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Durazzo elesett

Az olaszok Durazzo körül 3000 halottat és 8000 sebestültet vesztettek — A Doberdonál visszavertük az olasz csapatok támadásait — A németek új győzelmei a verduni csatában — Champagneuville és Haudiomont erődműveit elfoglalták — A francia hadifoglyok száma 15,000-re emelkedett

Durazzo ma reggel Kövess tábornok hadseregének birtokába jutott. A harcok Albánia fővárosának birtokáért tegnap léptek a döntő stádiumba, amikor csapataink északról és délről előnyomulva, ráléptek arra a keskeny föld-sávra, mely a tenger és a Durs-tó között húzódik el. Abban a pillanatban, amikor az olaszok a földszorosra vonultak vissza, nem fért többé kétség Durazzo sorsához, mindamellett elkésredett, véres küzdelem előzte meg csapatainknak a városba való behatolását. Az olasz hadvezetőség, amely már régebben tisztában volt azzal, hogy Durazzot nem tarthatja, legalább a védőserég egy részét igyekezett menteni és hadiflottáját rendelte az öbölbe csapatai behajózásának fedezése végett. A földszoros ezért tegnap az olasz hadihajók tüze alatt állott, azonban a magyar és osztrák csapatok a hajóágyuk lövedékeinek hullása közben is rendületlenül törtettek előre és ma reggelre elérték céljukat: Durazzo kikötőjéből eltűnt az olasz lobogó és helyébe a magyar s az osztrák zászló került. Az olaszok veszteségei a durazzoi csatában rettentő nagyok voltak: az utolsó három napon 3000 halottat és 8000 sebestültet vesztettek, ebbe a számba azonban tegnapi veszteségeik nincsenek belefoglalva.

Verdun körül lankadatlan energiával folytatják támadásaikat a németek és úgy magának a tulajdonképeni várnak a területén, mint az erődvonalról északra és keletre fekvő arevonalon bámulatos arányokban fejlesztik ki elért sikereiket. — A franciák különösen a várészakkeleti sarkában fejtenek ki igen erős ellenállást, ahol a Douaumont erődfoglalásával a németek rést ütöttek az erődvonalon. A legnagyobb sietséggel odavett erősítésekkel elkeseredett ellentámadással kísérelték meg a páncélerőd visszafoglalását, ellentámadásuk azonban a németek tüzeben véresen összeomlott. Ellenben a németek az északi arevonalszakaszon megszállották Champagneuville-t és megközelítették Bras helységét, tehát kijutottak a Maas partjához, a várvonaltól keletre pedig elfoglalták Haudiomont erődcsoportját, a Páris—Metz főútvonalon, ugyanakkor jelenté-

keny területet nyertek a Woevre-síkságnak Verdunól délkeletre eső részében. Mint látható, a németek rohamaival szemben a franciák ellenállása minden vonalon gyengül, amit a németek térnyerésén kívül a foglyok számának tetemes növekedése is bizonyít.

A lesújtó hatást, melyet a verduni csata eseményei Párisban és Londonban keltenek, a Daily Mail azzal igyekszik ellensúlyozni, hogy bejelenti az oroszok és az olaszok offenzíváját s tetézi ezt azzal, hogy a szaloniki entente-csapatok offenzíváját is beígéri. A londoni lap híréből egyelőre annyi igaz, hogy az olaszok tegnap az Isonzonán támadtak, azonban visszavertük őket. De ha a franciákat szövetségeseik tényleg közös offenzívával próbálják is megsegíteni, nyugodtak lehetünk a felől, hogy a magyar, osztrák, német és bolgár seregek mindenütt méltóképen fogják fogadni az entente-támadásokat s hogy Verdun sorsára ezek a támadások nem lesznek befolyással.

Mai távirataink a háború eseményeiről itt következnek:

A balkáni harctér Höfer jelentése

Budapest, február 27. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszínterről:

Csapatunk ma reggel birtokukba vettük Durazzot.

Egyik hadosztalunk az olasz hajóágyuk tüzeiben tegnap délelőtt előnyomult az északi földnyelven; napközben Fortesig, Durazzótól 6 kilométernyire északra jutott el. A déli földnyelven előrehaladt csapatokat kezdetben az ellenség hajóágyui előnyomulásukban gátolták, de számos osztag gázolva, uszva és tutajokon estig elérte a Durazzótól keletre levő hidat és visszavetette az ott levő olasz utóvédeket.

A reggeli szürkületben egyik zászlóaljunk benyomult az égő városba.

HÖFER altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, február 27. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a Balkán-hadszínterről:

Nincs jelentős esemény.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

Olasz jelentés Durazzo elesetéről

Róma, február 27. (Magyar Távirati Iroda.) A Stetani-tügynökség a következő hivatalos jelentést közli:

Albánia kiűritése, a 200,000 főnyi szerb és montenegrói csapatok elszállítása befejeztett. Durazzoi dandárunk, az óriási ellenséges tulerők támadása dacára, a tervszerű visszavonulást megkezdte. — Az elvonulás rendben folyik.

Az olaszok veszteségei Durazzonál

Genf, február 27. (Magyar Távirati Iroda.) Az olaszok vesztesége Durazzóban az utolsó három napi harcokban 3000 halott és 8000 sebestült.

DURAZZO

Durazzo város (szlávul: Drac, törökül: Dure, albánul: Duresszi), amely ma reggel csapataink birtokába került, sziklás félszigeten, az Adriai-tenger egy széles öble mellett fekszik, 5000 lakossal, egy bizánci citadella romjaival, rakodóparttal, a parti mocsarakon átvezető 240 méter hosszú hiddal. Kikötője, bár régi és elhomokosodott, Középalbániában a legélénkebb és legfontosabb, mivel a balkáni kikötők közül legközelebb fekszik Olaszországhoz. Egészen a múlt évtized végéig kereskedelme csak Trieszttel és még néhány osztrák-magyar kikötővel volt. A kivitel cikkei: gyapju, köles, buza, lenmag, nyers selyem, juh- és kecskebőrök, tölgyfa és pióca. Durazzonál végződik az Adrián átvezető tengeralatti kábel. Közeli szenttelepek vannak.

Durazzo a legrégebb időktől kezdve süri szerepelt a történelemben. Mint a görögök Epidamnusa, az illyr taulantiaiak földjén 625-ben

Elsőrendű salgótarjáni darabos szén kapható mázsánként 6 koronáért Ráhrer Sándornál, Piac-u. 43. sz. alatt. Telefon: 962.

Kr. e. Phalius korintusi vezértől alapított gyarmat volt; polgárháborui szolgáltak közvetlen okot a peloponneszosi háború kitörésére. A rómaiaktól, akik 229. Kr. e. főhatóságuk alá vetették, Dyrrhachium nevet nyert; később római gyarmattá vált. 48-ban Pompejus főbíborhelyévé tette; Caesar ostrom alá fogta, de két ízben vereséget szenvedett. Cicero szállítására helyéül választotta. Virágzása akkor volt legnagyobb, midőn a III. században Epirus nova római tartomány fővárosává tették. — 481-ben Theodorik, a keleti gótok király, a X. és XI. században pedig a bolgárok ostromolták és foglalták el. A bolgároktól Dukas Mihály elvette és hercegségként Bryemios Nikephorosnak adományozta. A XIII. században Mihály, a Konstantinápolyban detronizált dinasztia egyik tagja, Epirusz deszpotaságot alkotta itt, amelyhez egész Albániát és Thesszáliát is hozzászította. 1257-ben II. Mihály deszpotája, Maniréd királyra hagyta. 1272—1302-ig csekély megszakítással az Anjouk birták; ekkor Velencének, 1501-ben pedig a törököknek jutott birtokába. Régi templomai és egyéb épületei részint a 345-iki földrengés alkalmával, részint a különböző háborúkban és a török uralom alatt teljesen elpusztultak.

A törökök 1913-ban veszítették el Durazot, amely a balkáni háborúk befejeztével Albánia fővárosa lett. Vilmos fejedelem itt tartotta rezidenciáját. Tavaly télen az olaszok tették kezüket a fontos kikötővárosra.

Mi mindent vitt végbe az olasz flotta az Adrián?

Róma, február 27. (Magyar Távirati Iroda.) A Stefani-ügynökség hosszabb jelentést adott ki az olaszoknak december közepe óta az Adrián végrehajtott akcióiról.

A jelentés elmondja, hogy 250,000 embert szállítottak át a tenger egyik partjáról a másikra, 300,000 métermázsa anyaggal. *Hét ízben szállítottak át uralkodókat, hercegeket és minisztereket*, a nélkül, hogy az osztrák-magyar flotta megakadályozhatta volna ezt a tevékenységet. Az ellenség — mondja tovább a jelentés — *tizenkilencszer kísérelt meg ellenünk buvárhajótámadást*, jelentéktelen eredménnyel, ellenben a szövetségesek január elején *egy osztrák-magyar és két mástéle buvárhajót elsüllyesztettek*.

(A Stefani-ügynökségben foglalt szám a szerb és montenegroi seregmardványok elszállítása, továbbá az olasz csapatoknak az Adrián partokra való szállítása, majd ismételt behajóztatása által áll elő. Illetékes helyen a Stefani-jelentésre vonatkozólag megjegyzik, hogy *a buvárhajónk elsüllyesztéséről szóló híre teljesen valótlan*.

A görög-macedon határon

Gené, február 27. (Magyar Távirati Iroda.) A bolgárok Szaloniki előtt minden meglepetés ellen biztosították magukat. Különösen arra vigyáznak, hogy az ellenség ne szerezzen tudomást hadmozdulataikról.

A görög király a szaloniki fronton

Rotterdam, február 27. (Magyar Távirati Iroda.) A Reuter-ügynökség jelenti Athénből: Konstantin király Sarrail tábornokkal folyta-

tott beszélgetése során annak az óhajának adott kifejezést, hogy *megtekinthesse a szaloniki erődítéseket*. Sarrail tábornok azt válaszolta, hogy megtszítottatásnak venné a király látogatását.

A belga-francia harotér

Berlin, február 27. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:

Az arcvonal különböző helyein élénk tüzéségi és aknaharcok folytak.

Yperntől északra visszavertünk egy angol támadást.

A Maastól jobbra fekvő magaslatokon a franciák újonnan odahozott csapatokkal ötször megismételt támadással megkísérelték, hogy Douaumont páncélerődöt visszafoglalják. Véresen visszavertük őket. Az erődöt nyugatra csapataink most már elfoglalták Champneuvillét, a Cotes de Talout és a Brastól északra fekvő erdő déli szélének közeléig törtek előre. Az erődöt keletre Haudiomont kiterjedt erődítési műveit rohammal elfoglalták.

A Woevre-síkságon a német arcvonal a Cotes Lorains lába irányában harcolva, derekasan halad előre.

Az eddigi jelentések szerint a sebesületlen foglyok száma most már majdnem 15,000.

Flandriában repülőrajaink az ellenséges csapattáborok ellen intézett támadásaikat megismételték. Metzben az ellenséges repülőkbombázása folytán 8 polgár és 7 katona megsebesült, illetve meghalt, néhány ház megsérült. — Ugy a légi harcban, mint védőágyúink által az erőd körletében egy-egy francia repülőgépet lelőttünk. A bennülők, köztük két százados, fogságunkba estek.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

A Douaumont erőd eleste

Berlin, február 27. (Magyar Távirati Iroda.) A Berliner Tageblatt haditudósítója jelenti a nagy főhadiszállásról, február 26-ikáról:

Douaumont erőd óriási páncél acéltömbje romokban hever. *Egy nem messzire fekvő másik erőd is levegőbe röpült*, amelyet egy nehéz löveg az összes emeleteken keresztül lőtt, egészen a löporkamráig.

A Verdun elleni hadműveletek keresztülvitele mestermű volt, amelynek előkészületeit a legnagyobb titokban tették meg és mindent a legapróbb részletekig gondosan készítettek elő. *Tüzérségünk lövedékei a franciák telefon-készülékeit is megrongálhatták, mert a verduni tüzéség a legfontosabb pillanatokban csak gyengén, vagy igen elkésve lépett akcióba*. A foglyok bevallották, hogy örültek, amikor megszabadulhattak ebből a pokolból.

A francia és az angol lapok a verduni csatáról

Páris, február 27. (Magyar Távirati Iroda.) A Temps a következőket írja: *A Verdunnél folyó csata nagy jelentőségű és igen komoly*. A mi tulajdonképeni védelmi vonalunk a Froi de Terre—Douaumont vonalon kezdődik. Tantorithatatlannal hisszük, hogy a csatának kedvező kimenetele lesz.

Rotterdam, február 27. A Times jelenti Párisból: A nagy champagnei offenzívában meg-

indított tüzelés szappanbuborék pukkanása volt a verduni bombázáshoz képest. Az ágyúzásban a 30 és felesek és a 42-esek vettek részt és szétrombolták a futó árkokat, darabokra szakították a tábori erődítéseket. *A francia centrum az erőteljes nyomán folytán engedett*, de a kettő között fontos támaszpont volt. A szárnyak állása egyelőre a franciák birtokában maradt. — *Később ezek is elvesztek s ezáltal a front a Champneuvilletől és Ornéstől délre leszorult*. A Maas-magaslatot védő új vonal csupán 10 kilométer széles.

Olasz—oros—balkáni együttes offenzíva híre

London, február 27. (Magyar Távirati Iroda.) A Daily Telegraph tudósítója táviratozza Rómából:

Rómába érkezett pétervári hírek szerint az orosz csapatok Lengyelországban és Galiciában megnyitották újabb offenzívájukat.

Az olaszok az Isonzónál szintén offenzívába léptek.

A Balkánon levő entente-csapatok felkészültek az offenzíva megkezdésére.

Az olasz háború

Olasz vereség Doberdonál

Budapest, február 27. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:

Tegnapelőtt a tengerparton, az élénk tüzéségi tüztől eltekintve, több helyen kisebb arányú heves gyalogsági harcok is voltak.

A görzi hídfő védőségeinek egyes osztagai napfelkelte előtt Pevmánál kirohanást intéztek, meglepték az alvó ellenséget, betemettek egy lövészárkot és 46 fogolylyal tértek vissza.

A doberdoi fensik szélén erős tüzéségi előkészítés után az ellenséges gyalogság a Monte San Michele két oldalán és Polazzotól keletre levő állásaink ellen előrenyomult. — Az olaszokat nagy, véres veszteségek közt vertük vissza és ezenkívül 127 foglyot ejtettünk, köztük 6 tisztet.

A tegnapi nap csendesebben telt el. Tarviszra ismét több gránátot lőttek.

HÖFER altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

Az olaszok tüzéségünk főlényéről

Hága, február 27. A Handelsblad jelenti Rómából: *A repülőátadások elleni védekezésben az a legnehezebb, hogy az osztrákok és magyarok mindig a tengeren át jönnek, úgy, hogy a reggeli ködben sohasem vesszük észre őket*, mielőtt megérkeznek és csak tüzelésünk révén vették észre magukat. — Nem lehetnek mindenütt védőágyúink és így gépfegyverek ártatlan tüzelésével próbáljuk az erődök felé terelni őket, ahol ágyúink 45 fokos szögben vannak föllállítva.

Eleinte azt hittük, hogy mi a meglevő ágyúinkkal és Franciaország az ő 75 milliméteres ágyúival képesek leszünk eldönteni a háborút. Most azonban ezek az ágyúk már alig jönnek számításba, mert a lövészárk-háborúban csak 250—305 milliméteres ágyúkat használnak a modern erődítések ellen.

URANIA

Kedden
február 28.—29. éj

Simon Judit

Kiss József világhírű
balladájának átrendezte
Mérey A.

SZEREPLŐK:

Cs. Aczél Ilona
Kágó Béla
Somlai Artúr
Serkádi Aladár
Rátkai Márton
Fodor Artúr.

Jancsi öccse
vigjáték.

Pál tá a Zepelintől
vigjáték.

Háborus híradó.

Előadások kezdése 5, 7 és 9
órakor minden helyszínen.
Pályabiztonság bemenet.

APOLLO

Ma, hétfőn

Előadások 5 és 7 órakor
kezdenek, 9 órakor
rendes helyszínnel.

Erna Morena
főszereplésével

Fehér rózsá

nagy drámai újdonosság.

Az ő gyengéje
vigjáték 3 felvonásban.

Áhadályverseny
teremtésű felvétel.

E tekintetben a legrosszabb, hogy az ilyen ágyuk előállítására rendkívül hosszú időt igényel. A 250 milliméter kaliberű ágyukat nyolc hónapnál, a 305 millimétereseket pedig egy esztendőnél hamarabb nem lehet elkészíteni és ki tudja, vajjon Krupp és Skoda már egy hónappal előbb nem készített-e mégegyszer annyi és talán még nagyobb kaliberű ágyukat?

Az orosz háború Höfer jelentése

Budapest, február 27. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az orosz hadszínterről:

Nincs nevezetesebb esemény.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, február 27. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszínterről:

Nincs jelentős esemény.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

Kuropatkin — főparancsnok

Pétervár, február 27. (Magyar Távirati Iroda.) A cári Kuropatkin tábornokot az északi hadsereg főparancsnokává nevezte ki.

A Fekete-tengeren elsüllyedt orosz hajók

Csernovic, február 27. Az orosz határról jelentik: Odesszában és a Fekete-tenger menti más városokban ismeretessé vált, hogy a Fekete-tengeren elsüllyedt orosz gőzösök száma az utóbbi időben növekedett. A hajók elsüllyedését uszó aknák és buvárhajók okozták. A Fekete-tengeri és a dunai kikötők között az utóbbi időben erősen csökkent a hajóforgalom. A délhessarabioi csapatátörök ellátása ennek dacára a hajóközlekedésre van utalva. Ez a magyarázata annak, hogy az oroszok siettetik a Duna balpartja mentén Renibe tervezett vasút építését. A sajtó-cenzura utasítása folytán az orosz lapok rendszeresen mellőzik a hajókban szenvedett veszteségeket.

Az oroszok nem kapnak amerikai municiót

Rotterdam, február 27. (Magyar Távirati Iroda.) Newyorkból jelentik: Amerikai körökben nagy megdöbbenést keltett, hogy Oroszország és az Egyesült Államok között beszüntették a hajóforgalmat. St. Louisban a hadianyag-szállítás szintén megakadt.

Az orosz cenzurát szigorították

Stockholm, február 27. (Magyar Távirati Iroda.) Chwostow belügyminiszter a kormány utasítására bejelentette, hogy a sajtó-cenzurát szigorítani fogják.

Erzerum eleste

Kopenhága, február 27. A Nowoje Wremjában Mencsikow arra int, hogy ne fűzzenek túlzott reményeket Erzerum bevételéhez s a következőket írja: Tavaly alkalmunk volt egy még erősebb és hozzáférhetlenebb vár bevételére, de mi történt azután? Két hónap mulva kénytelenek voltunk visszaadni az ellenségnek, sőt szerencsétlen csaták sorozata után még saját váraink nagy részét is át kellett adni az ellenségnek.

Támogassuk a Hadsegélyző Hivatalt.

Női munkaerő az ipari vállalatokban

A hadvezetőség legújabb terve

Mint értesülünk, a hadvezetőségnek az a szándéka, hogy ipari és egyéb munkákra nőket akar megnyerni, az eddigieknél sokkal nagyobb mértékben.

A hadseregnek ebből többszörös előnye lenne. Mindenekelőtt a hadsereg részére szolgáló gyáraknak még több női munkás alkalmazása által sokkal nagyobb lenne a teljesítő képessége. A hadsereg némely szükségletét jobban és gyorsabban lehetne fedezni. És — ami nemcsak a közös hadisíkerre, hanem saját gazdasági jövőnkre nézve is nagy jelentőségű — iparunkban szövetségeseinkre nézve is gazdagabb források nyílnának meg szükségleteiket illetően. Női erők idevonása által végül nagyon sok harc képes és katonailag kiképzett ember szabadulna föl a frontszolgálat számára.

Valamennyi fegyverképes embernek a front a lakóhelye. Oda eljutni minden egyesnek főtevékenység kell hogy legyen.

Hogy nem csupán az egyes munkást kell munkásnők által fölvaltani, hanem hogy egyes ipari hivatalnokokat is intelligens nőkkel lehet pótolni, miáltal a hadsereg számos tisztet nyer, az magától értetődő. Ez egyébként nem csupán az iparra vonatkozik, hanem sok más egyéb élethivatásra, hol ma még olyan sok harci-kedvű s harctéri szolgálatra alkalmas fiatalabb ember van az írásztalhoz kötve, bár azt a munkát egy ügyes leány is éppen úgy el tudja végezni.

A nőnek a gyakorlati életben való használhatósága egyike a háború legnagyobb beismeréseinek. Ahova csak az ember oda állította a nőt, mindenütt megfelelt. Hogy a nő a férfit a mögöttes országrészekben e nehéz idők alatt számos hivatásban helyettesíteni tudja, annak számos nő nap-nap mellett bizonygató adja s a jövőben még több fogja bizonygató adni. Ma a nők nemcsak a villamosnak állanak szolgálatában, mint kaluzsok, hanem derék nők dolgoznak a fémüzemekben olyan helyen is, amelyet előbb kizáróan erős férfiak munkakörének tekintettünk. A férfi-kollégák figyelemmel kísérik ezeket a derék nőmunkásokat, mivel ebből az egymás mellett végzett munkából a nemes versenynek egy örvendetes módja támadt.

Semmi kétség: a hadsereg számára dolgozó nő a mögöttes országrészek katonája!

Hogy egészen így lehessen, női egyesületeket s tanácsadóhelyeket kell szervezni egységesen s a gyárakat és egyéb munkaadó helyeket arra kell megnyerni, hogy minél több nőt alkalmazzanak. Így némely anya, ki délelőtt gyermekeivel van elfoglalva, délután, mikor családja a rokonságnál vagy a gyermekkertben tartózkodik, ipari vagy egyéb munkát végezhet s így sokat javíthat magának és családjának a helyzetén.

Hogy a nők eme mozgósításának minő következményei lesznek az elkövetkezendő békeben? Talán a férfi háttérbe szorítása? Semmi esetre sem! Elő kell készülnünk a közgazdasági élet föllendülésére. A nőnek a háborús időszakban való ipari alkalmazásával ezt hatékonyan előkészítettük. Hogy sok női munkást az elesett vagy rokkanttá lett férfiak pótlására fogunk fölhasználni, az magától érthető. Az elhunyt hőst a felesége, a leánya helyettesíti, kikerül ily módon történik gondoskodás. A háború befejezése után nagyon sok nő vidékre, a konyhába megy vissza, sfb., tehát nem lesz a férfi állásának elrablója, ellenben büszkén mondhatja el magáról: *Én is hozzájárultam a nagy győzelemhez!*

El lehet várni, hogy ezt a szociális célokat is szolgáló mozgalmat minden körben támogatni fogják. Hatóságok, gyárvezetőségek, egyesületek s nem utolsó sorban a falvak fölvilágosítás, buzdítás, segítés és terjesztés által soha meg nem becsülhető szolgálatot teljesítenek a hazának. Személyes tekinteteknek meg kell szólni, hol a nagy cél érdekében van szó.

Mint ismeretes, a hadügyminisztérium a hazafias közös munkának őszinte megbecsülésével hallgat meg mindennemű javaslatot. Tekintettel az éppen szóban forgó ügyre, a föl-

mentettek ellenőrző bizottsága az egyedül illetékes hely. (Die Kontrollkommission des Kriegsministeriums für Enthobene Wien, I., Riemergasse Nr. 8.)

A nőknek üzembe való lépése mellett tervbe vették egyszersmind a hadirokkantoknak, foglyoknak, nem károsult s munkátlan menekülteknek foglalkoztatását, ingyenes női tanfolyamot ipari iskolákban, gyári iskolákban és gyermekkerteknek fölállítását, hogy ilyen módon könnyítsenek a dolgozó anyák helyzetén. — Csupa olyan dolgok, melyek új erőt kölcsönöznek a monarchia szilárd ellenálló képességének s jelentékenyen hozzájárulnak a háború gyors és győzedelmes végéhez.

A siketnéma-intézet ünnepe

Domahidy főispán arcképének leleplezése

Lélekiemelő ünnepe volt ma délelőtt a debreceni Siketnémaikat Gyámoltó Egyesületnek. Ezen az ünnepélyen leleplezték le Domahidy Elemér főispánnak, a Siketnémaikat Gyámoltó Egyesület érdemes elnökének a siketnémaikat iskolája számára megfestett arcképét. Az őszinteség melegtől áthatott gyönyörű megnyilvánulása volt ez az ünnep annak a nagy, hálás elismerésnek, amely Domahidy Elemér főispánt méltán megilleti azért a fáradhatatlan tevékenységért, amellyel a siketnéma-intézet létrehozásán és megerősítésén fáradozott.

A siketnéma-intézet tornatermében délelőtt 11 órakor kezdődött az ünnepély, amelyen nagyszámu közönség vett részt. A debreceni református tanítónőképző énekara Weber imájával vezette be az ünnepélyt. — Ezután Márk Endre udvari tanácsos polgármester, a Siketnémaikat Gyámoltó Egyesület helyettes elnöke üdvözölte a közönséget és szép megnyitó beszédet mondott, amelyben röviden körvonalazta az ünnepély jelentőségét. Méltatta Domahidy Elemér főispán érdemeit, aki több, mint tíz esztendő óta áll a Siketnémaikat Gyámoltó Egyesület élén. A főispán nevéhez fűződik elsősorban a siketnéma-intézet létesítése és annak vagyoni megerősödése.

Sztankay F. Béla fémipari szakiskolai igazgató vezetésével három tagú küldöttség hívta meg ezután Domahidy Elemér főispánt az ünnepélyre, akit az ünneplők lelkes ovációban részesítettek, amikor megjelent a teremben.

A percekig tartó eljenzés után Markovics Árpád, a siketnéma-intézet igazgatója mondott figyelemmel hallgatott méltató beszédet, amelyben visszaillesztést vetett a siketnéma-oktatás fejlődésének történetére, majd ismertette a debreceni siketnéma-intézet keletkezését, amely körül Domahidy Elemér főispán elévülhetetlen érdemeket szerzett. Tulajdonképpen az ő odaadó, buzgó munkásságának az eredménye a debreceni siketnéma-intézet megvalósulása, amelynek számára biztosította Debrecen áldozatkész társadalmának támogatását is; a megvalósulása óta pedig ernyedetlen tevékenységgel igyekezett az intézet vagyoni helyzetét megszilárdítani. Az igazgató lendületes beszéde közben lehullt a lepel a főispán arcképéről s a jelenlevők ismét lelkesedéssel ünnepelezték Domahidy Elemért.

Némethi Ilona, a siketnéma-iskola III. osztályos növendéke, a tanulók nevében köszönte meg Domahidy Elemér főispánnak a siketnéma-ik íránt tanúsított jószágát és egy virágcsokrot nyújtott át neki. Sinka Miklós V. osztályos növendék pedig a főispán nevének, Perényi Heléne bárónőnek nyújtott át egy virágcsokrot és kérte jószágos támogatását a siketnéma-ik részére.

Domahidy Elemér főispán mélyen meghatva köszönte meg az ünneplést és kijelentette, hogy továbbra is oly buzgósággal fog tevékenykedni a siketnéma-ik érdekében, mint eddig.

SZÍNHÁZ

Műsor:

HÉTFŐ: A császárné, operett.

KEDD: A nap lovagja, színmű. (Benmutató előadás.)

SZERDA: A nap lovagja, színmű.

CSÜTÖRTÖK: Vagy ő, vagy senki! operett.

HIREK

— Debreceni tiszték kitiintetése. A király Gömör Árpád 39. gyalogezredbeli századosnak az ellenséggel szemben vitéz és eredményes magatartása elismerésül a vaskoronarend 3. osztályát a hadiékítménnyel díjmentesen. Fömlötör József 2. huszárezredbeli főhadnagynak, Tarnay Árpád 2. honvédhuszárezredbeli tartalékos főhadnagynak az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásuk elismerésül a hadi-díszítményes 3. osztályu katonai érdemkeresztet adományozta, továbbá megparancsolta, hogy Maasburg Kornél báró 2. honvédhuszárezredbeli, Naujahr Lajos, a III/3. népfőlkelő gyalogzászlóaljnál beosztott es. és kir. 23. tábori vadászzászlóaljbeli századosnak, Mailáth György gróf 7. huszárezredbeli tartalékos főhadnagynak, Wertheimstein Henrik, egy honvéd lovashadosztálynál beosztott 2. honvédhuszárezredbeli tartalékos, Redl Szigfríd, a VII/3. népfőlkelő gyalogzászlóaljnál beosztott szolgálaton kívüli viszonybeli és Kálló Miklós, a VII/3. népfőlkelő gyalogzászlóaljnál beosztott népfőlkelő főhadnagynak az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásuk elismerésül újlag, Radványi Mór 3. honvédgyalogezredbeli tartalékos főhadnagynak és Streicher Lajos 2. honvédhuszárezredbeli századosnak az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásukért a legfelső dicséret elismerés tudtul adassék.

— Tisztújítás a Jogász- és Tisztviselő-körben. Tegnap délután tartotta meg a debreceni Jogász- és Tisztviselő-kör ez évi rendes közgyűlést, a tagok élénk részvétele mellett. Az évi jelentések tudomásul vétele után megcsejtették a tisztújítást, a következő eredményel: Elnök lett: Szilágyi Imre, alelnökök: Tóth Aurél dr. és Nagy József kir. tanácsos, titkár: Sztankay Béla, pénztáros: Pápay János, gazda: Rézler Ervin, helyettese: Sztankay F. Béla, ügyész: Ruszka István dr., helyettese: Maigner Artur dr., könyvtáros: Szeghy Sándor. Választmányi tagok lettek: Baltazar Dezső dr., Daróczi József, Dereka István dr., Borzovay Jenő dr., Czippó György, Gehl György, Géresi Kálmán, Hetey Károly, Lestyán Adorján, Majerszky Mihály, Márk Endre, Miskolczy Jenő, P. Nagy Zoltán, Öreg Béla dr., Petzkó Ernő dr., Radó József, Réczey Sándor (uj), Restás István, Skrovina József (uj), Szoboszlai Sándor, Szivér Elemér (uj), Unger Gusztáv, Jeney László, Wilhelms Emil. — Számvizsgálók: Klimó Ágoston, Székér Ernő, Berks Lajos dr.

— Előadás a Bolgár Vörös Kereszt javára. A Szabad Iskola által a Bolgár Vörös Kereszt javára holnap, hétfőn délután 6 órakor a Kereskedő Társulat dísztermében vetített képek kíséretében tartandó, Szerbia és Montenegro ismertetését tárgyzó előadásra felhívjuk az érdeklődők figyelmét. Jegyek Csáthy Ferenc könyvkereskedésében kaphatók.

— A besorozott kereskedők bevonulása. Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés vezetősége ma táviratilag közölte a debreceni Kereskedő Társulattal és Kereskedelmi Csarnokkal, hogy a besorozott népfőlkelő kereskedők bevonulása tekintetében sikerült olyan elintéztést biztosítani, aminőt a mezőgazdák nyertek. Az Omke meglehetősen homályos távirata valószínűleg azt jelenti, hogy azok a népfőlkelő kereskedők, akik fölmentésükért folyamodtak, éppugy bevárhatják kérvényük elintéztését, mint a mezőgazdák. A miniszter intézkedéséről egyébként a városi katonai ügyosztály vagy a kereskedelmi- és iparkamara ad pontos felvilágosítást.

— Simon Judit az Urániában. Soha még annyi dicséretet film nem kapott, mint a mennyi elismerést Kiss József koszorus költőnk Simon Judit filmje aratott. A kiváló mesterművet közkívánatra ma és holnap az Uránia mutatja be, hogy alkalma legyen mindazoknak, kik még nem látták, gyönyörködhetni a magyar film-művészet ez elsőrangú produktumában. Jegyek 9 órától előre válthatók az irodában. Telefon 12—51.

— Háborús kertek. A Közhasznú Munkáskert Egyesület felkéri a parlagon heverő földek tulajdonosait, hogy amennyiben földjeiket mérsékelt bérösszegért bérbeadni hajlandók, jelentkezésüket az egyesületnek Vigkedvői Mihály-utca 22. szám alatti helyiségében, hogy az egyesület gondoskodhassék a földek megműveléséről.

— A „Fehér rózsá” Erna Morenával. Ma, hétfőn, kiváló és nagyszabású drámai újdonság kerül bemutatásra az Apollóban, melynek címe: „Fehér rózsá” és melyben a főszerepet Erna Morena játssza, a kitiün és népszerű moziprimadonna. A darab a nagyobb mozgósínházakban őszinte és nagy sikert aratott s bizonyára Debrecenben is nagy tetszést fog aratni. A műsor egy pompás és kacagtató vígjáték-újdonsággal is rendelkezik. „Az ő gyengéje” a címe ennek a szellemes és mulattató vígjátéknak, mely nagy derűtséget van hivatva kelteni. Az előadások ma 5, 7 órakor mérsékelt, 9 órakor rendez helyárak lesznek.

— Szerbiában még nem lehet ekszhumálni. Egy halasi apa, aki Szerbiában elesett fiának holttestét ekszhumálni akarta, értesítést kapott a szerbiai es. és kir. katonai főkörmányzóságtól, hogy Szerbiának a megszállt területein ekszhumálásokat most még nem engednek meg. Ez a tilalom elsősorban a közlekedéstechnikai okokból vált szükségessé. A hiányosan kiépített vasutvonalak és a föltétlenül szükséges nagy utánpótlások folytán a terület vasutain közlekedési nehézségek és zavarok mindennaposak. Egészségügyi tekintetek is azt követelik, hogy az elszállítás ezidőszert ne engedélyezék, mert minden elővigyázati rendszabály ellenére attól lehet tartani, hogy a fertőző betegségeket a belföldre hurcolják.

Életnagyságu mellkép

készítünk bármily kis fénykép után a megszólalásig hű művészi kivitelben harcban elesett, fogságba került, megsebesült hősökről, továbbá polgári egyenekről fekete kivitelben 10 koronáért, színesben 12 koronáért. Előleg 3 korona, a többi utánvét. Színes képeknél az arc, szem, hajzat és ruházat színe okvetlenül megadandó. Az arckép ajánlott levélben, az előleg postautalványon erre a címre küldendő: Debreceni Független Ujság kiadóhivatala, Debrecen, Piac-utca 49.

Somossy László cég

HAJDUVÁRMESYE SZÁLLÍTÓJA
kivakatalban látható a

**Tavaszi Costümkelme
és ruha-selyem
újdonságai.**

Kiadó

Május 1-re **Kossuth-utca 13. számú ház** utcai emeleti uri lakás 6 szoba és mellékhelyiségek. Az egész lakás lezárható. Doktoroknak igen előnyös.

Május 1-re **Kossuth-utca 26. sz. 4** szoba udvari földszintes lakás, tiszta udvar, vízvezeték.

Május 1-re **Varga-utca 16. sz. alatt** 3szobás utcai földszintes lakás, vízvezeték

Azonnal bérbe vehető **Kossuth-u. 7. sz.** udvari II. emeleti 3 szobás és mellékhelyiséges modern lakás. Értekezhetni **Kardos László** üzletében, Kossuth-u. 9.

Apró hirdetések

Aranyat-ézsöt, briliánst, zalogjegyet vesz, meghívásra hához is elmegy Steiner Mihály, Csokonai-u. 32.

Ió fizetéssel és lakással, irás'udó kocsi, aki számolni tud, március 1 ére felvétetik Frenkel Jenőnél, Arany János-utca 60.

Tollat veszek

Elágas árban. Ajánlom kihasználni most az alkalmat, kívánatra hához is elmegyek. Feidmann, Szepességi-u. 11.

Kényelmes berendezésű uri ház betegségg miatt olcsón eladó Cím a kiadóban.

Pénzkölcsön

értékpapirokra; sorsjegyekre; hadi kölcsön kötvényekre.

Hadi kölcsön	
100 koronánként	80--
Bazilika sorsjegy	15--
Magyar vöröskereszt sorsjegy	10--
Oszták	30--
Olasz	25--
Jószív	10--
Erzsébet	8--
Pesti Haza	70--
Konvertált jelölés	120--

Ha az értékpapír másutt van letétben, kiváltjuk és arra a fenti kölcsönt adjuk. **Külföldi pénset, arany érmeket a legmagasabb napi áron beváltunk.** Debreceni Pénzváltóbank és Zalogkölcsön Részv.-Társaság SIMONFFY-UTCA 13. Telefon 298.

A MACSON

a Deákdiölben, 22 kat. hold, elsőosztályu, kiváló minőségű fekete földi tanyabirtok, lakóház, istálló, göré stb. jókarban lévő gazdasági épületekkel

eladó.

Értekezhetni délután 4—5 óra között Dr. HEGEDÜS LORÁNT ügyvéd irodájában, Simonffy-utca 2/B. sz. alatt.

A Debreceni Faipar Részvénytársaságnál

előnyös árban kapható:

**I. magyar kőszén,
I. porosz kőszén,
koks és kovács-szén**

akár hához szállítva, akár pedig telepünkön.

A gazdaközönségnek különös figyelmébe ajánljuk a szántáshoz és csepléshez kiválóan alkalmas kőszent, melyet waggonrendelés esetén a vevő címére szállítunk.

Legszebb

háborús újdonság!

Épen most jelent meg

Uray Sándor debreceni ref. lelkész, kiváló népies író műve:

**ÖRÖKZÖLD KOSZORÚ
HŐSEINK SIRHALMÁRA.**

Vigasztaló könyvecske a világháború gyásztviselői használatára.

A mű benső értékéről, gazdagságáról bizonyosságot tesz annak egész terjedelme.

Aki ezt a könyvecskét elolvassa, könnyei felszáradnak, lelke megnyugszik; a gyász tétlensége helyett az Istenben bizó munka mezejére visszatér s áldást mond még arra is, aki kezébe juttatta az „Örökzöld koszorút!”

Hiszük, hogy ez a mű hatalmas eszköze lesz magyar népünk talpraállásának s a fájó mult helyett egy szebb jövő megteremtésének.

A 160 oldalra terjedő 12¹/₂—8¹/₂ cm. nagyságu, zsebbe tehető, gyönyörű emlékkönyv ára díszes fekete kemény vászonkötésben, dombornyomással és aranyozott címfelírral darabonkint 1 korona.

Megrendelhető a kiadóknál:

HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
könyvkiadóhivatala
Debrecen, Piac-utca 49..